

Sygn. akt I CSK 684/17

POSTANOWIENIE

Dnia 8 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa Z. K.

przeciwko P. S.A. w L.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 8 marca 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Apelacyjnego w R.

z dnia 23 marca 2017 r., sygn. akt I ACa .../16,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i przyznaje adw. M. B. od Skarbu Państwa (Sądu Apelacyjnego) kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł powiększoną o stawkę podatku od towarów i usług należną od tego rodzaju usług tytułem kosztów pomocy prawnej udzielonej powódce w postępowaniu kasacyjnym z urzędu.

UZASADNIENIE

Powódka Z. K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w R. z dnia 23 marca 2017 r. oddalającego jej apelację od wyroku Sądu Okręgowego w T. z dnia 2 marca 2016 r. Sąd pierwszej instancji oddalił jej powództwo o zasądzenie od pozwanego P. S.A. 75.600 zł z tytułu wynagrodzenia za bezumowne korzystanie w okresie od 21 lutego 2004 r. do 21 lutego 2014 r. z nieruchomości, której jest współwłaścicielką, zajętej w części pod przesyłową linię elektroenergetyczną należącą do pozwanego, oraz o zasądzenie od niego po 600 zł miesięcznie po 21 lutego 2014 r.

W ocenie Sądów obydwu instancji, powództwo podlegało oddaleniu, ponieważ z dniem 1 lipca 2006 r. pozwany nabył przez zasiedzenie ograniczone prawo rzeczowe o treści odpowiadającej służebności przesyłu. Powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego, Sąd Apelacyjny wskazał, że żądanie powódki, także w części dotyczącej zapłaty wynagrodzenia za korzystanie z jej nieruchomości przed tą datą jest nieuzasadnione.

Powódka zaskarżyła w całości wyrok Sądu Apelacyjnego, zarzucając w skardze kasacyjnej niewłaściwe zastosowanie art. 305¹ k.c. w zw. z art. 172 § 2 k.c., art. 292 k.c. i art. 176 k.c. oraz naruszenie art. 231 k.p.c. w zw. z art. 232 k.p.c. i art. 233 § 1 k.p.c. Na tej podstawie domagała się uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, służy ochronie interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, umożliwia także uchylenie orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych. Nie będąc ogólnie dostępnym środkiem zaskarżenia orzeczeń umożliwiającym rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej, poddawana jest wstępnej ocenie w ramach tzw. przedsądu, ustanowionej w art. 398⁹ k.p.c., mającej za cel zbadanie, czy spełnia przesłanki przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. uzasadniające jej przyjęcie do rozpoznania.

Skarżąca uzasadniła potrzebę rozpatrzenia jej skargi wystąpieniem przesłanki z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. Jej zdaniem zaskarżone orzeczenie zostało wydane z oczywistym naruszeniem przepisów prawa materialnego prowadzącym do uznania, że do okresu zasiedzeniu służebności przesyłu można doliczyć okres posiadania poprzedników prawnych pozwanego przed 1 lutego 1989 r. Ponadto, w jej ocenie, skarżący nie udowodnił przeniesienia posiadania urządzeń przesyłowych.

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie potwierdza stanowiska o oczywistej zasadności wniesionego nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Chybione jest twierdzenie powódki o niemożności zaliczenia do okresu posiadania służebności gruntowej czasu, przez który urządzenia przesyłowe były własnością Skarbu Państwa i znajdowały się we władaniu poprzedników prawnych uczestnika. Problem zaliczenia okresu posiadania przez przedsiębiorstwo państwowe w warunkach zasady jedności własności państwowej, mającej podstawę prawną do końca stycznia 1989 r., został pozytywnie przesądzony w ugruntowanym orzecznictwie Sądu Najwyższego (z wielu por. np. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2012 r., IV CSK 183/11, nie publ.; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 kwietnia 2017 r., I CSK 261/16, nie publ.; uzasadnienie postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2016 r., II CSK 165/16, nie publ.).

Nie można także podzielić stanowiska powódki w zakresie, w którym kwestionuje ona przeniesienie posiadania urządzeń przesyłowych na uczestnika. Sąd Najwyższy zauważył w postanowieniu z dnia 15 grudnia 2016 r., II CSK 165/16, (nie publ.), że przeniesienie posiadania służebności na następcę prawnego następuje w drodze zdarzenia faktycznego. Przekształcanie podmiotów dostarczających energię elektryczną następowało w sposób płynny, zapewniając ciągłość dostaw energii, co uzasadnia domniemanie faktyczne przekazywania m.in., sieci niezbędnej do wykonywania przesyłu następcy.

Podstawy przedsądu wskazane przez skarżącą nie uzasadniają więc przyjęcia jej skargi do rozpoznania. Okoliczności sprawy nie wskazują też, aby

zachodziły inne przesłanki do podjęcia takiej decyzji, przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej uczestnika do rozpatrzenia.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. przy uwzględnieniu § 3 w zw. z § 8 pkt 6 i § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r., poz. 1714).

kc

aj